

Najprej znanje – potem delo

Kolikokrat pridemo v situacijo, ko spoznamo, da so v našem okolju nepravilnosti, ko začutimo, da nekaj ni v redu, a še sami ne vemo, kaj in zakaj, ne vemo, kako to odpraviti, rešiti. Končno le pridemo do ideje. In sedaj nastopi ti sto najtežje poglavje. Naše mnenje in spoznanja moramo posredovati drugim, svojim tovarišem in nadrejenim. Imamo svoje mnenje, vemo, kaj je prav in kaj ne, toda nimamo ustreznega znanja, svojih stališč ne moremo razložiti, ne poznamo teorije. In ker stvari ne moremo speljati do konca, postanemo boječi, pasivni in neprizadeti. Skratka — ni nam več mar, kaj se okoli nas dogaja, kako smo organizirani, kakšen je odnos med tovariši v šoli ali delovni organizaciji.

Občinska konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije Ljubljana-Center ima v svojem programu idejno-političnega izobraževanja tudi organiziranje političnih šol za mlade delavce. Namen teh šol je, da pomagajo mladim premostiti zadrego in sram, da bodo znali in mogli povedati vse tisto, kar jih teži, da se bodo znali bojevati za svoje pravice in da bodo zvesto izpolnjevali svoje dolžnosti in naloge pri graditvi samoupravne socialistične družbe. Šola jim torej da osnovno znanje, ki ga mladi potrebujejo na začetku organiziranega delovanja v samoupravnih organih delovnih organizacij ter v mladinskih organizacijah.

Pretekli teden se je končala četrta politična šola za mlade delavce v občini Ljubljana Center. Šola je obiskovalo 25 mladih iz sedemnajstih delovnih organizacij. Trajala je en teden, predavanja pa so potekala ves dan. Vendar se mladi zaradi tega niso razburjali. Kaj šel! Želeli so pridobiti kar največ znanja, spoznati so želeli kar največ neznanih stvari. Slušatelji šole so se samoupravno dogovorili, da bodo

imeli poleg predvidenega programa še dve predavanji, ki sta bili zaradi službene zadržanosti predavateljev v poznih večernih urah. Že iz tega lahko sklepamo, kako resno in zavzeto so mladi sprejeli omenjeno šolo in kako močna in velika je bila njihova želja: več vedeti, več znati, slišati in spoznati.

O politični šoli pa so mladi slušatelji takole pripovedovali: **LUČKA ŠPAT — RTV:** Šola je bila popolnoma samoupravno organizirana. Svet šole opredeljuje enake dolžnosti in naloge kot delavski svet v delovni organizaciji. Sredstva za šolanje so nam dale delovne organizacije, iz katerih prihajamo, in z vsemi sredstvi smo razpolagali sami. Ves potek šole je bil skratka v naših rokah in moram reči, da smo to delo — to samoupravo — sprejeli z vso resnostjo. Poleg sveta šole (Lučka je bila predsednica sveta — op.p.) deloval tudi aktiv zveze komunistov in skupina za informiranje, ki je izdala dva biltena. Mislim, da bi morali takšen obseg znanja, ki smo ga dobili na tej šoli, nuditi vsakemu mlademu človeku. Izбира tem je bila zelo dobra. Čudovito je bilo, da so nam predavali mladi, nam enaki, ki so se s posredovanjem snovi znali spustiti na našo raven razumevanja.

Naša želja po znanju je tako zelo močna, da je šola res zaživela kot majhna samoupravna skupnost.

Že sedaj se čuti osebni napredek v sprostitvi, tako da smo premagali zadržanost, sram, strah. Mislim, da je šola dosegla svoj namen, da bomo znali in mogli posredovati znanje drugim, da bomo znali vzpostavljati stike in se dogovarjati.

BRANE LOGAR — LB podružnica: Mislim, da je šola dosegla svoj cilj. Našli smo odgovore na ogromno neznanih vprašanj. Dobili smo ideje za reševanje problemov v delovnih

organizacijah. Škoda je, da šola ni trajala vsaj štirinajst dni, potem bi namreč lahko tudi temeljiteje spregledali. Dobro je, ker smo bili majhna skupina, tako smo lahko hitro vzpostavili prijateljske stike, čudovito vzdušje, lažje smo izmenjavali mnenja in izkušnje.

Iz šole odhajam poln zaleta in želje po aktivnem delu in odpravljanju nezanimanja v mladinski organizaciji. Želim si še več takšnih šol.

JOŽICA KRAVANJA — Komunalno podjetje: Ne vem sicer, kaj sem pričakovala na začetku šole. Sedaj vem, da bom pridobila znanje lahko koristno uporabila pri nadaljnjem delu v mladinski organizaciji. Odnosi med nami slušatelji so bili zares enkratni in želela bi, da bi se še kdaj srečali. Teme so bile zares dobro izbrane, predavanja so bila zanimiva. Dobili smo odgovore na vsa vprašanja, ki so nas zanimala, na katera si nismo znali odgovoriti. Izmenjali smo si veliko mnenj in izkušnje. Želela bi, da bodo imeli tudi naši službeni tovariši možnost dobiti takšno znanje, zagon in željo po delu, kot sem jih doživela jaz.

GOJKO KENDA — LB Centrala: Politična šola je bila zares odlična stvar. O slabih straneh oziroma o napakah sploh ne morem govoriti. Šola namreč lahko gledam le kot celoto — kot zelo v redu celoto. V naši samoupravni organiziranosti šole smo lahko praktično videli, kakšno je samoupravljanje. Predavanja in predavatelji so bili res skrbno in odlično izbrani. Odnosi med nami v šoli so bili odlični. Tudi po predavanjih smo se dobili, tako da smo bili praktično ves dan skupaj. In prav je tako! Malo nas je bilo, zato smo bili tudi bolj sproščeni, saj smo se med seboj dobro poznali in smo razčistili vse nejasnosti in probleme, ki so

nas trli. Tudi sam sem v sebi razčistil veliko nejasnosti, prejel sem mnogo novega znanja in upam, da bom, ko se bom vrnil v delovno organizacijo, pomagal in konstruktivno so deloval pri delu.

BOZO KOVAČIČ — Centromer: Izbrane teme so bile zelo dobro pripravljene. Vsi, ki so nam omogočili, da smo obiskovali to šolo, pričakujejo, da jim bomo razložili pomen nove organiziranosti mladine in upam, da jih ne bomo razočarali. V šoli je deloval tudi aktiv mladih komunistov, katerega naloga je bila, da je skušal pritegniti mlade v svoje vrste. Tem mladim smo pojasnili, kaj je naloga in delo ZSM in ZK, kakšen je namen in smoter, da se vključijo v organizacijo ZK. In tako smo res pritegnili nekaj mladih, ki so izrazili željo, da bi se vključili v to organizacijo. Predloge smo poslali osnovnim organizacijam ZK v delovnih organizacijah. Mladim smo se v šoli res lepo ujele. Vsi smo prišli iz delovnih organizacij, imeli smo enake probleme in v šoli smo našli poti za njihovo reševanje. V šoli sem dobil pravi pristop za delovanje v organizaciji, kar mi daje upanje, da bom sedaj lažje in uspešneje delal.

IRENA SALOBIR — Jugotextil: Četrta politična šola je v vseh pogledih uspela. Predavatelji so nam dali dovolj izčrpe razlage, ki jih bomo z vso našo voljo in seveda uspehi prenesli v konkretno delo v aktivu. Samo vzdušje v šoli je bilo čudovito. Bili smo družba z enakimi cilji, pogledi, ukrepanji. Šola mi je dala moč in to, da si bom sedaj v svoji sredi upala izdati svoja mnenja. Navdušena sem bila nad predavatelji, ki so predavali na nam dostopen način, tako da so se po vseh predavanjih razvile burne debate.

Tekst: DARINKA LEGAT
Foto: MILAN TUREL

Lučka Špat

Brane Logar

Jožica Kravanja

Gojko Kenda

Božo Kovačič

Irena Salobir

Kje oblikovati delegatska stališča?

Znano je dejstvo, da so delegatski odnosi v občinah bolj organizirani kot v republikah. Vendar je res tudi to, da je v delegatskem procesu še veliko neskladnosti in nedoslednosti, ločevanja od volilne baze, pomajkljivega informiranja in podobno. Praksa, da se stališča delegacije večji del oblikujejo v sami delegaciji, ne pa v delegatskem zaledju oziroma delegatski bazi ali ustreznem najvišjem organu upravljanja, zasluzi vso kritiko.

Družbenopolitični zbor je najmanj povezan s svojimi delegacijami, torej organi DPZ zato bo tu morala predvsem socialistična zveza delovnega ljudstva pokazati večjo stopnjo odgovornosti. Najpogostejša praksa je, da zasedajo vsi zbori skupščine skupaj, zelo redko oziroma skoraj izjemo pa je, da se sestaja le posamezni zbor.

Prav tako velja ugotoviti, da tudi dosedanja vloga sekretariatov skupščin ni ustrezna. Ti so se marsikje pokazali nesposobni, da razen administrativnih in tehničnih opravil organizirajo še usklajevalno funkcijo med posameznimi zbori. Opozoriti velja tudi na to, da materiali, ki jih predlaga izvršni svet ne bi smeli brez vmesnega kontrolnega postopka na sejo skupščine, ta postopek pa naj bi opravile, kot vemo, skupščinske komisije.

Zaradi vsega naštetega so naloge komunistov v prihodnosti, v zvezi s temi

vprašanji dokaj jasne in zelo odgovorne. Zavzemati se bodo morali in krepiti zavest delovnih ljudi in občanov, da so delegatski odnosi neločljivi del samoupravnih odnosov in da lahko prek svojih delegacij odločajo o vseh tistih vprašanjih, ki jih ne morejo reševati v okviru temeljne organizacije združenega dela in krajevne skupnosti. Vsebinsko delovanje vseh temeljnih samoupravnih subjektov mora biti takšno, da se krepi uveljavljanje in razvijanje delegatskih in ustavnih odnosov.

Komunisti se bodo morali tudi zavzeti, da se v delu skupščine uveljavi specifična vloga vsakega posameznega zbora, omogočiti je tudi treba, da zbori praviloma zasedajo ločeno, ker se le tako lahko uveljavi njihova, z ustavo opredeljena vloga in zagotovi uresničevanje neposrednih interesov delovnih ljudi in občanov v TOZD, KS in družbeno političnih organizacijah. Še posebej je potrebno uveljaviti delo družbeno političnih zborov, poleg te-

ga pa tudi doseči povezavo delegacij družbeno političnih organizacij neposredno s svojimi organizacijami.

Omogočiti je potrebno ustrezne pogoje, ki bodo omogočali razvoj delegatskih odnosov v skladu z ustavo. V ta namen pa je treba v poslovnih skupščinah podrobneje opredeliti pravice in dolžnosti delegatov in delegacij ter oblike njihovega dela, obveščanja in povezovanja s temeljnimi samoupravnimi subjekti, prav tako pa tudi obveznosti skupščine in njenih organov do delegatov in delegacij. Skupščinske organe je treba preoblikovati v strokovno politične organe, ki usklajujejo in povezujejo dejavnost delegacij in delegatov ter jim nudijo vso strokovno pomoč.

Komunisti morajo dati tudi pobudo, da se v samoupravnih organizacijah združenega dela opredeli odgovornost za funkcioniranje skupščinskega sistema na delegatskih zasnovah.

Z neposrednim angažiranjem ZK, predvsem v okviru SZDL, bomo lahko

ustvarili razmere za usposabljanje delegatov, da bi lahko končno uspešno opravljali svoje funkcije. V ta namen pa je treba zagotoviti tudi celovit sistem obveščanja delegatov. Skupščinsko gradivo morajo prejemati vsi delegati v TOZD, KD in družbenopolitičnih organizacijah. Biti morajo jasna, kratka, pregledna in razumljivo napisana, iz njih pa morajo biti razvidne tudi vse osnovne dileme ter nakazane tudi alternativne rešitve posameznih odprtih vprašanj kot tudi argumenti za posamezne alternative.

Zveza komunistov si mora prizadevati, da se resnično pravočasno uskladijo posamični in skupni interesi. V ta namen se morajo stališča, oblikovana v TOZD in KS, medsebojno usklajevati v konferencah delegacij že pred zasedanjem skupščine. Družbeno politične organizacije morajo biti aktivno vključene v oblikovanje stališč delegacij in v usklajevanje stališč med delegacijami. Zato so družbeno politične organizacije v TOZD in KS dolžne, da opredelijo splošno politično usmeritev za reševanje posameznih vprašanj kot podlago za delo delegatov in delegacij. Sindikati pa so še posebej odgovorni za funkcioniranje delegatskega sistema v TOZD, SZDL pa za funkcioniranje delegatskega sistema v krajevnih skupnostih.

D. S.